

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ**

КАФЕДРА ПІДПРИЄМНИЦТВА І ПРАВА

**СИЛАБУС
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
(обов'язкова навчальна дисципліна)**

СИСТЕМИ ТЕХНОЛОГІЙ

Розробник
Писаренко Світлана –
доцент кафедри підприємництва і права,
к.с.-г.н, доцент

Полтава
2022 р.

Опис навчальної дисципліни та інформація про розробника

Назва навчальної дисципліни	СИСТЕМИ ТЕХНОЛОГІЙ дисципліна обов'язкової підготовки
Назва структурного підрозділу	Кафедра підприємництва і права
Контактні дані розробників, які залучені до викладання	Викладач: Писаренко Світлана , к.с.-г.н., доцент Контакти: ауд. 484, навчальний корпус 4 : svitlana.pysarenko@pdaa.edu.ua : 0954867933, сторінка викладача: https://www.pdaa.edu.ua/people/pysarenko-svitlana-valeriyivna
Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський) рівень
Спеціальність	051 Економіка 2022 р.н.
Мова викладання	Державна

Заплановані результати навчання

Мета вивчення навчальної дисципліни: забезпечення достатнього рівня теоретичних знань і практичних навичок у здобувачів вищої освіти економічної спеціальності, необхідних для формування у майбутніх фахівців знань технологічних процесів та пріоритетних напрямків їх розвитку; вмінь, спрямованих на досягнення запланованих результатів господарювання шляхом оптимального застосування і обґрунтування їх вибору; практичних навичок у прийнятті науково-обґрунтованих рішень в умовах розвитку ринкових відносин.

Основні завдання навчальної дисципліни: вивчення видів систем ведення сільськогосподарського виробництва; вивчення загальних закономірностей розвитку і взаємодії в різних системах технологій АПК; систематизація і розширення знань про впровадження прогресивних систем технологій; вивчення економічних показників галузей рослинництва, тваринництва, кормовиробництва, переробки продукції; систематизація організаційно-економічних основ сучасних технологій АПК (методи, показники, розрахунки, визначення ефективності та інше); вивчення шляхів підвищення виробництва і якості продукції; обґрунтування економічної оцінки розвитку галузей сільського господарства, переробної промисловості; прогнозування (програмування) виробництва сільськогосподарської продукції в господарствах певної спеціалізації; визначення економічної ефективності виробництва основних сільськогосподарських культур і продукції тваринництва; аналіз причин зниження рівня ефективності сільськогосподарського виробництва; вміння володіти економічними розрахунками при виборі різних технологій.

Компетентності:

загальні:

ЗК 4 Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 11 Здатність приймати обґрунтовані рішення.

фахові:

СК 4 Здатність пояснювати економічні та соціальні процеси і явища на основі теоретичних моделей, аналізувати і змістовно інтерпретувати отримані результати.

СК 11 Здатність обґрунтовувати економічні рішення на основі розуміння закономірностей економічних систем і процесів та із застосуванням сучасного методичного інструментарію.

СК 14 Здатність поглиблено аналізувати проблеми і явища в одній або декількох професійних сферах з врахуванням економічних ризиків та можливих соціально-економічних наслідків.

Програмні результати навчання:

ПРН 7. Пояснювати моделі соціально-економічних явищ з погляду фундаментальних принципів і знань на основі розуміння основних напрямів розвитку економічної науки.

ПРН 10. Проводити аналіз функціонування та розвитку суб'єктів господарювання, визначити функціональні сфери, розраховувати відповідні показники які характеризують результативність їх діяльності.

ПРН 25. Вміти здійснювати планування, координувати дії та контролювати процес формування й використання матеріальних, інформаційних, фінансових потоків підприємства та виробничий процес на підприємстві.

Програма та структура навчальної дисципліни:

Назви тем	Кількість годин			
	денна форма 051 Екон. бд 2022			
	усього	у тому числі		
л		п	с.р.	
Тема 1. Системи господарства, технологічний розвиток, та їх закономірності.	22	6	2	14
Тема 2. Пріоритетні напрямки технологічного розвитку та прогресивні види технології.	22	4	4	14
Тема 3. Основи рослинництва, технологія вирощування основних сільськогосподарських культур.	22	4	4	14
Тема 4. Основи тваринництва, технологія вирощування тварин в сільському господарстві.	20	4	2	14
Тема 5. Технологія виробництва та зберігання кормів.	19	4	2	13
Тема 6. Технологія зберігання сільськогосподарської продукції	23	4	4	15
Тема 7. Система технологій переробних галузей продукції сільського господарства	23	4	4	15
Тема 8. Основи механізації АПК	23	4	4	15
Тема 9. Економічна оцінка технологій	21	4	2	15
Усього годин	195	38	28	129

Оцінювання результатів навчання

Форми контролю результатів навчання

Програмні результати навчання	Форми контролю
ПРН 8 Застосовувати одержані знання й уміння для ініціювання та реалізації заходів у сфері збереження навколишнього природного середовища і здійснення безпечної діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур.	1 семестр – доповідь (реферат); – презентація; – виконання вправ на практичних заняттях; – виконання завдань самостійної роботи. Залак
ПРН 10 Демонструвати здатність діяти соціально відповідально на основі етичних, культурних, наукових цінностей і досягнень суспільства.	2 семестр – доповідь (реферат); – презентація ; – виконання вправ на практичних заняттях;
ПРН 22 Вирішувати професійні завдання та	

здійснювати підприємницьку діяльність в аграрній сфері, враховуючи вимоги збалансованого природокористування.	– виконання завдань самостійної роботи. Екзамен
---	--

Схема нарахування балів з навчальної дисципліни

Денна форма навчання (для заліку)

Назва теми	Форми контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти				Разом
	Виконання завдань на практичних заняттях	Доповідь (реферат)	Презентація	Виконання завдань сам. роб.	
Тема 1. Системи господарства, технологічний розвиток, та їх закономірності.	7	20	15	6	13
Тема 2. Пріоритетні напрямки технологічного розвитку та прогресивні види технології.	7			6	13
Тема 3. Основи рослинництва, технологія вирощування основних сільськогосподарських культур.	7			6	49
Тема 4. Основи тваринництва, технологія вирощування тварин в сільському господарстві.	7			6	13
Тема 5. Технологія виробництва та зберігання кормів.	7			6	13
Всього	35	20	15	30	100

Денна форма навчання (для іспиту)

Назва теми	Форми контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти			Разом
	Виконання вправ на практичних заняттях	Доповідь (реферат)	Виконання завдань сам. роботи	
Тема 6. Технологічні системи у тваринництві	8	20	7	15
Тема 7. Технологічний розвиток сучасних сільськогосподарських підприємств та їх ефективність	8		7	35
Тема 8. Інноваційна діяльність та стратегічні аспекти технологій	8		7	15
Тема 9. Економічна оцінка технологій	8		7	15
Екзамен				20
Разом	32	20	28	100

Шкала та критерії оцінювання знань здобувачів вищої освіти на екзамені

Вид завдання	Оцінка	Вимоги до знань та умінь здобувачів вищої освіти
Теоретичне (2 питання)	1-5 балів	Свідоме і повне відтворення матеріалу з деякими неточностями у другорядному матеріалі; виклад матеріалу достатньо обґрунтований, дещо порушено послідовність викладу. Відповідь стилістично та граматично правильна.
	5-10 балів	Виклад матеріалу глибоко обґрунтований, логічний, переконливий, відповідь містить власні приклади, що свідчить про творче застосування матеріалу. Відповідь стилістично та граматично правильна. Відповідь на кожне теоретичне питання повністю відображає засвоєні програмні результати навчання
Максимальна кількість балів	10 балів	
Професійно-орієнтоване (практичне завдання чи ситуація)	1-5 балів	Завдання виконане не до кінця, відсутні методичні основи розв'язку, є помилки у розрахунку
	5-10 балів	Завдання виконане правильно та за усіма показниками. Послідовність розрахунку (пояснення ситуації) описана стилістично та граматично правильно з використанням професійних термінів та відображає засвоєні програмні результати навчання.
Максимальна кількість балів	10 балів	
Всього	20 балів	

Трудовітність:

Загальна кількість годин – 195 год . Кількість кредитів – 6,5. Форма семестрового контролю – залік, екзамен

Політика навчальної дисципліни

При вивченні дисципліни «Системи технологій» відвідування занять є обов'язковим. Завдання поставленні викладачем, повинні бути виконанні вчасно, та отримати оцінки згідно представленої шкали та критерії оцінювання знань здобувачів вищої освіти при вивченні дисципліни.

Здобувач вищої освіти повинен дотримуватись Кодексу академічної доброчесності та Кодексу про етику викладача та здобувача вищої освіти Полтавського державного аграрного університету. Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає: самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей); посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права; надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації.

Рекомендовані джерела інформації

Основні

1. Дичковська О.В. Системи технологій галузей народного господарства. Київ: ІСДО, 1995. 312 с.
2. Дичковська О.В. Системи технологій. Тернопіль: Економічна думка. 1999. 81 с.
3. Дубровин Ф.Е. Системи технологій: основные категории. Одесса: Латстар, 2001. 200 с.
4. Колотило Д.М. Системи технологій і екологія промисловості. Київ : НМК ВО, 1992. 220 с.
5. Остапчук М.В. Система технологій (за видами діяльності). Київ. 2003. 888 с.
6. Саранча Г.А. Метрологія, стандартизація, відповідність, акредитація та управління якістю. Київ: Центр навчальної літератури, 2006. 672 с.
7. Системи технологій. Харків : Бурун Книга, 2003. 336 с.
8. Тютюнник М.Г. Системи технологій. Полтава, 2006. 144 с.
9. Тютюнник М.Г. Системи технологій. Полтава. 2008, 30 с.
10. Тютюнник М.Г. Технологічні карти у рослинництві. Полтава. 2010, 26 с.
11. Прогресивні технології вирощування кормових культур. Харків. 2008 . 333 с.
12. Технологічні карти та витрати вирощування сільськогосподарських культур. Київ: ННЦ І А Е, 2005. 402 с.

Допоміжні

1. Тютюнник М.Г., Ковбаса О.О., Русанова Г.М. Організація виробництва в аграрних підприємствах: навчальний посібник для студентів економічних спеціальностей вищих аграрних закладів 3-4 рівнів акредитації та ін.; за заг. ред. М.Г. Тютюнника. Полтава: ФОП Говоров С.В., 2009. 416 с.
2. Остапчук М.В., Рибак А.І. Системи технологій (за видами діяльності): навчальний посібник. Київ: ЦУП, 2003. 888 с.
3. Кисляченко М. Ф., Лобастов І. В. Нормативи витрат живої та уречевленої праці на виробництво зернових культур. Київ. НДУ «Украгропромпродуктивність», 2011, 352 с.
4. Технології вирощування сої для умов різного стану товаровиробників / За ред. Д.І. Мазоренка і Г.Є. Мазнева. Харків. «Майдан», 2008. 148 с.
5. Сайти періодичних видань: «Економіка АПК», «Економіка України», «Пропозиція».
6. Болтянська Н.І. Машиновикористання техніки в тваринництві: навчальний посібник з виконання лабораторних робіт. Мелітополь: ТДАТУ, 2019. 180 с.
7. Остапчук М.В., Сердюк Л.В., Овсянникова Л.К. О76 Система технологій. Підручник. К.: Центр учбової літератури, 2007. 368 с.
8. Подпратов Г.І. Технологія обробки переробки зерна та виготовлення хлібопекарської продукції. Київ, - 2000. 126с.
9. Писаренко С.В., Решетник В.Г., Ільченко А.І. Ресурсний потенціал як чинник забезпечення конкурентоспроможності підприємства. Науковий погляд: економіка та управління. Серія: Економіка.

Збірник наукових праць. Випуск 1(67). Дніпро 2020. С. 99-105

10. Писаренко С. В., Тошко Крістев, Кацага Е. Технологічні іновачії в сільському господарстві та їх особливості. Матеріали IV Міжнародної науково-практичної конференції (заочна форма) «Формування та перспективи розвитку підприємницьких структур в рамках інтеграції до європейського простору». Полтава, 2021. С. 270-273.

11. Ревенко І.І., Хмельовський В.С., Заболотько О.О., Ребенко В.І., та ін. Проектування технологічних процесів у тваринництві: Підручник. К. : ЦП «Компринт», 2018. 292 с.

12. Сухопар О.О., Писаренко С.В. Використання земельних ресурсів в малих фермерських підприємствах. Матеріали науково-практичної конференції за результатами проходження здобувачами вищої освіти виробничих практик. Випуск 14. Полтава. ПДАА, 2020. С. 119-121.

13. Самойчук К. О., Кюрчев С. В., Ялпачик В. Ф. , [Інноваційні технології та обладнання галузі. Переробка продукції рослинництва](#): Мелітополь: видавничо-поліграфічний центр «Лух», 2020. 312 с.

14. Ялпачик В.Ф., Олексієнко В.О., Ялпачик Ф.Ю.,та ін. [Машини, обладнання та їх використання при переробці сільськогосподарської продукції](#). : Мелітополь: Видавничий будинок ММД, 2015. 96с.

15. Ялпачик В.Ф., Загорко Н.П., Паляничка Н.О., та ін. [Технологічне обладнання для переробки продукції тваринництва](#): Мелітополь: Видавничий будинок Мелітопольської міської друкарні, 2017. 274 с.

Інформаційні джерела в мережі інтернет

1. Законодавство України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>

2. Клименко Л.П., Соловійов С.М., Норд Г.Л. Системи технологій: Миколаїв: Вид-во МДГУ ім. Петра Могили, 2007. 600 с. <http://lib.chdu.edu.ua/index.php?m=2&b=247>

3. Мартиненко В. О. Системи технологій промисловості: навчально-методичний посібник для самостійного вивчення дисципліни. Суми : ДВНЗ “УАБС НБУ”, 2011. – 173 с. http://lib.uabs.edu.ua/library/Books_academy/1049_2011.pdf3. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://nbuv.gov.ua/>

4. Державна служба статистики України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua/>